

ชื่อเรื่อง กลยุทธ์การจัดการต้นทุนการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังของกลุ่มผู้เลี้ยง
ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้วิจัย เนตรนภา รักษายศ, นงลักษณ์ ผุดผือก

หน่วยงาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมต้นทุน และปัจจัยในการลดต้นทุนการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชัง วิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทน เพื่อจัดทำแนวทางในการลดต้นทุนการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชัง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้เลี้ยงในตำบลท่าสะท้อนในคลองแม่น้ำตาปี จำนวน 59 ราย และกลุ่มผู้เลี้ยงในตำบลบางเดือนในแม่น้ำพุมดวงจำนวน 30 ราย กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลตัวเลขจากเกษตรกรผู้เลี้ยง ในช่วงปี 2554-2555 แล้วนำมาทำการถ่วงเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า ผู้เลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังในตำบลท่าสะท้อนเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 94.92 มีอายุระหว่าง 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.10 การศึกษาอยู่ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 55.93 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมี 4 คน คิดเป็นร้อยละ 61.02 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นหลักในการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 52.54 โดยเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม คิดเป็นร้อยละ 94.92 ระยะเวลาในการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังประมาณ 3-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 69.49 สาเหตุที่ตัดสินใจเลือกเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังเป็นอาชีพเสริมเนื่องจากเพื่อนบ้านแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 61.02 ส่วนผู้เลี้ยงผู้เลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังในตำบลบางเดือนเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 90 จำนวน มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 80 การศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 36.67 จำนวน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมี 4 คน คิดเป็นร้อยละ 50 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นหลักในการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 โดยเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม คิดเป็นร้อยละ 96.67 ระยะเวลาในการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังประมาณ 3-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 80 สาเหตุที่ตัดสินใจเลือกเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในกระชังเป็นอาชีพเสริมเนื่องจากเพื่อนบ้านแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 93.34

รูปแบบการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในแม่น้ำตาปี ผู้เลี้ยงจะเลี้ยงด้วยอาหารสำเร็จรูปเพียงอย่างเดียว โดยให้อาหารวันละ 3 ครั้ง เช้า กลางวัน และเย็น อัตราการปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,500 ตัว และ 2,000 ตัวต่อกระชัง เหมือนกันทั้งปลานิลและปลาตะเพียน ระยะเวลาในการเลี้ยง 120 วัน และ 135 วัน ผลผลิตต่อกระชังการปล่อยปลานิลลงเลี้ยง 1,500 ตัว ระยะเวลา 120 วัน เท่ากับ 1,100 กิโลกรัมต่อกระชัง คิดเป็นต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 57.81 บาท และระยะเวลา 135 วันเท่ากับ 1,300 กิโลกรัมต่อกระชัง ต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 65.05 บาท และการปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลา 120 วัน เท่ากับ 1,250 กิโลกรัมต่อกระชัง คิดเป็นต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 58.24 บาท และระยะเวลา 135 วันเท่ากับ 1,450 กิโลกรัมต่อกระชัง ต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 66.83 บาท และผลผลิตต่อกระชังการปล่อยปลาตะเพียนลงเลี้ยง 1,500 ตัว ระยะเวลา 120 วัน เท่ากับ 1,000 กิโลกรัมต่อกระชัง คิดเป็นต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 65.33 บาท และระยะเวลา 135 วันเท่ากับ 1,150 กิโลกรัมต่อกระชัง ต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 75.10 บาท และการปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลา 120 วัน เท่ากับ 1,150 กิโลกรัมต่อกระชัง คิดเป็นต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 65.09 บาท และระยะเวลา 135 วันเท่ากับ 1,300 กิโลกรัมต่อกระชัง ต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 76.15 บาท ส่วนรูปแบบการเลี้ยงปลานิลและปลาตะเพียนในแม่น้ำพุมดวง ผู้เลี้ยงจะเลี้ยงด้วยอาหารสำเร็จรูปเพียงอย่างเดียวเช่นเดียวกัน โดยให้อาหาร 3 ครั้งต่อวัน คือ เช้า กลางวัน และเย็น ผู้เลี้ยงจะใช้ระยะเวลาเลี้ยง 105 วัน และหากให้อาหาร 2 ครั้งต่อวัน คือ เช้า และเย็น ผู้เลี้ยงจะใช้ระยะเวลาในการเลี้ยง 120 วัน อัตราการปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,800 ตัว และ 2,000 ตัว เหมือนกันทั้งปลานิลและปลาตะเพียน ผลผลิตต่อกระชังการปล่อยปลานิลลงเลี้ยง 1,800 ตัว ระยะเวลา 105 วัน เท่ากับ 1,200 กิโลกรัมต่อกระชัง คิดเป็นต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 50.74 บาท และระยะเวลา 120 วันเท่ากับ 1,200 กิโลกรัมต่อกระชัง ต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 53.23 บาท และการปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลา 105 วัน เท่ากับ 1,500 กิโลกรัมต่อกระชัง คิดเป็นต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 51.80 บาท และระยะเวลา 120 วันเท่ากับ 1,500 กิโลกรัมต่อกระชัง ต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 52.72 บาท และผลผลิตต่อกระชังการปล่อยปลาตะเพียนลงเลี้ยง 1,800 ตัว ระยะเวลา 105 วัน เท่ากับ 1,100 กิโลกรัมต่อกระชัง คิดเป็นต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 56.03 บาท และระยะเวลา 120 วันเท่ากับ 1,100 กิโลกรัมต่อกระชัง ต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 58.75 บาท และการปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลา 105 วัน เท่ากับ 1,300 กิโลกรัมต่อกระชัง คิดเป็นต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 60.39 บาท และระยะเวลา 120 วันเท่ากับ 1,300 กิโลกรัมต่อกระชัง ต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 61.46 บาท

เนื่องจากเกษตรกรเลี้ยงด้วยอาหารสำเร็จรูปเพียงอย่างเดียว และต้นทุนหลักในการเลี้ยงคือ ต้นทุนค่าอาหาร รองลงมาคือ ค่าพันธุ์ปลา ผู้วิจัยจึงได้เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างต้นทุนผลิตหลักและผลผลิตที่ได้ของแต่ละรูปแบบการเลี้ยงเพื่อหาว่ารูปแบบการเลี้ยงที่ให้ผลตอบแทนมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงในแม่น้ำตาปี ควรปล่อยปลานิลลงเลี้ยง

1,500 ตัว ระยะเวลากการเลี้ยง 120 วัน และปลาที่บ่มควรปล่อยปลาลงเลี้ยง 2,000 ตัว ระยะเวลากการเลี้ยง 120 วัน โดยให้อาหาร 3 ครั้งต่อวัน สำหรับแม่น้ำพุมดวงควรปล่อยปลาลงเลี้ยง 1,800 ตัว ระยะเวลากการเลี้ยง 105 วัน และปลาที่บ่ม 1,800 ตัว ระยะเวลากการเลี้ยง 105 วัน โดยให้อาหาร 3 ครั้งต่อวันเช่นเดียวกัน ส่วนวิธีการลดต้นทุนด้านอื่นๆ ผลักดันให้เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่ม เพื่อจะได้มีข้อต่อรองระหว่างคู่ค้า เช่น ผู้ขาย อาหาร ผู้จำหน่ายพันธุ์ปลา เพื่อพัฒนาระบบการซื้อขายกันระหว่างผู้เลี้ยงปลา และผู้จำหน่ายพันธุ์ปลาและอาหาร รวมถึงการจำหน่ายปลาเมื่อจับปลาได้

คำสำคัญ : กลุ่มผู้เลี้ยงปลาในกระชัง/ ต้นทุนการเลี้ยง/ ปลาในกระชัง/ ผลตอบแทน
การจัดการต้นทุน

Cost Management Strategies of Tilapia and Red Tilapia fish keeping in floating baskets of fish keeping groups in Surat Thani province

Author: Netnapa Raksayot, Nongluck Phudphuek

**Faculty of Management Sciences Suratthani Rajabhat University
Mueang district, Suratthani province, 84100**

Abstract

The objective of this abstract is for studying the accumulate costs and to examine means of reducing costs of Tilapia and Red Tilapia fish keeping in floating baskets. To analyses the comparison between costs and profits. To find guideline to reduce costs of Tilapia and Red Tilapia fish keeping in floating baskets.

Research Methodology shown Population, in this study, are groups of 59 fish keepers of Tha Sa Thon sub district in Thapi River and groups of 30 fish keepers of Bang Duan sub district in Phum Duang River. The researchers utilized purposive sampling to select participants for this research. The data was collected by applying the interview procedure. The researchers had been collected real number data from agriculturists who do fish keeping in year 2011-2012 and the data were averaged out.

Results of the study shown the fish keepers of Tilapia and Red Tilapia fishes in floating baskets in Tha Sa Thon sub district were male 94.92%. The fish keepers whose ages between 41-45 years were 66.10%. Moreover, the keepers who graduated at elementary level were at 55.93%. The keepers who had 4 members in the family were 61.02%. In addition, the keepers whose 2 members in the family mainly keep Tilapia and Red Tilapia fishes in floating baskets were 52.54%. There were 94.92% of

participants who keep 2 kinds of fishes as their second job. Further, the keeping Tilapia and Red Tilapia fishes in floating baskets around 3-4 years were 69.49%. The reason that the keepers decided to keep Tilapia and Red Tilapia fishes in floating baskets as their second job was because the suggestion from their neighbor 61.02%.

On the other hand, the fish keepers of Tilapia and Red Tilapia fishes in floating baskets in Bang Duan sub district were male 90%. The fish keepers whose ages between 31-40 years reached 80%. In addition, the keepers who got a degree from secondary education or the equivalent only 36.67%. The keepers who have 4 members in the family obtained 50%. Moreover, the keepers whose 2 members in the family mainly keep Tilapia and Red Tilapia fishes in floating baskets were 73.33%. There were 96.67% of participants who keep 2 kinds of fish as their second job. Furthermore, the keeping Tilapia and Red Tilapia in floating baskets around 3-4 years reached 80%. The reason that the keepers decided to keep the species in floating baskets as their second job was because the suggestion from their neighbor reached 93.34%.

The Tilapia and Red Tilapia fishes in the Thapi River were grown by feeding only instant food. The fish were fed 3 times a day; morning, afternoon and evening. The rate of growing Tilapia and Red Tilapia fishes together in ponds was 1,500 fish and 2,000 fish respectively. They would be fed for 120 days and 135 days. The Keeping Tilapia fish in floating basket 1,500 fishes for 120 days and weight 1,100 kilogram per floating basket, the cost of producing was 65.05 baht per kilogram. The keeping fish in floating basket 2,000 fishes for 120 days and weight 1,100 kilogram per floating basket, the cost of producing was 58.24 baht per kilogram. For 135 days and weight 1,450 kilogram per floating basket, the cost of

producing was 66.83 baht per kilogram. Rate of keeping Red Tilapia fishes in floating basket 1,500 fishes for 120 days and weight 1,000 kilogram per floating basket. The cost of producing was 65.33 baht per kilogram. And for 135 days, weight 1,150 kilogram per floating basket. The cost of producing was 75.10 baht per kilogram. The Keeping Tilapia fish in floating basket 2,000 fishes for 120 days and weight 1,150 kilogram per floating basket, the cost of producing was 65.09 baht per kilogram. And for 135 days, weight 1,300 kilogram per floating basket. The cost of producing was 76.15 baht per kilogram.

The fish keepers of The Tilapia and Red Tilapia fishes in the Phum Duang River also fed their fish by giving only instant food. They fed three times a day; morning, afternoon and evening. The keepers will feed the fish for 105 days. On the other hand, the fish will be fed two times a day; morning and evening for keeping 120 days. The rate of growing Tilapia and Red Tilapia fishes together in ponds was 1,800 fishes and 2,000 fishes respectively. The rate of product in keeping Tilapia fish 1,800 fishes for 105 days was 1,200 kilogram per floating basket. The cost of producing was 50.74 baht per kilogram. And for 120 days, weight 1,200 kilogram per floating basket, the cost of producing was 53.23 baht per kilogram. To keep fish in floating basket 2,000 fishes for 105 days and weight 1,500 kilogram per floating basket. The cost of producing was 51.80 baht per kilogram. And for 120 days, weight 1,500 kilogram per floating basket. The cost of producing was 52.72 baht per kilogram. The rate of product in keeping Red Tilapia fish 1,800 fishes for 105 days, weight 1,100 kilogram per floating basket. The cost of producing was 56.03 baht per kilogram. And for 120 days, weight 1,100 kilogram per floating basket. The cost of producing was 56.03 baht per kilogram. And for 120 days, weight 1,100 kilogram per floating basket. The

cost of producing was 58.75 baht per kilogram. To keep fish in floating basket 2,000 fishes for 105 days and weight 1,300 kilogram per floating basket. The cost of producing was 60.39 baht per kilogram. And for 120 days, weight 1,300 kilogram per floating basket. The cost of producing was 61.46 baht per kilogram.

Due to the fact the agriculturists provided only instant food for fishes. The primary costs were instant food cost and breeder cost. The researchers have compared part of primary cost and products with type of keeping fish in floating basket to find the best return on investment. The results of the study shown that the agriculturists who keep fish in the Thapi River should keep Tilapia 1,500 fishes in the river for 120 days and keep Red Tilapia 2,000 fishes in the river for 120 days. They should feed the fish 3 times a day. On the other hand, the agriculturists who keep fish in the Phum Duang River should grow 1,800 of Tilapia and Red Tilapia fishes in the river for 105 days. They should feed the fish 3 times a day.

To reduce others cost, they have supported the agriculturists to join group. That will make negotiation between trading partner such as vendor and supplier. It is also develops trading system for agriculturists and supplier. Hence, these methods would lead the agriculturists to achieve high benefit.

Keywords: Fish keeping groups in floating baskets; Accumulate costs of fish keeping; Fish in floating baskets; Profit and Managing costs.